

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****ÜRETİCİLERİN TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İÇİN
ÖDEMEYE İSTEKLİ OLDUKLARI ÜCRETLERİN BELİRLENMESİ:
AYDIN İLİ ÖRNEĞİ
Gökhan ÇINAR****Adnan Menderes Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Tarım Ekonomisi Ana Bilim Dalı****Danışman: Yrd. Doç. Dr. Göksel ARMAĞAN**

Türkiye’de ağırlığı kamu tarafından yürütülen tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetleri, 5488 Sayılı Tarım Kanunu ile revize edilmiştir. Bu revize sayesinde yayım ve danışmanlık hizmetlerinin yürütülmesinde konuyla ilgili özel sektör kuruluşlarının da görev alma yetkisi doğmuştur. Uzun yıllardır kamu tarafından başarılı sayılmayacak nitelikte yürütülen bu hizmetlerin görev paylaşımı sayesinde kırsal kalkınma açısından yeni bir ümit ortaya çıkmıştır. Devletin bu sektöre olan tutumu zamanla bu hizmetlerin finansmanından tamamen çekileceği ve sadece tarımsal politikalara yön verme görevi üstleneceği doğrultusundadır. İlerleyen yıllarda özel yayım kuruluşları ile üreticiler gerek finansman, gerekse temel sorunların çözümü konusunda karşı karşıya kalacaklardır. Tüm bu gelişmeler karşısında üreticilerin tutumu ve finansman konusundaki düşünceleri önem arz etmektedir. Bu noktada üreticilerin bu sistem değişikliği karşısındaki tutumu ve ödeyebileceği ücretin belirlenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmuştur. Bu amaç dahilinde Aydın iline bağlı 12 ilçede, rasgele seçilmiş 399 üretici ile anket çalışmaları yürütülmüştür. Üreticilerin ödeme isteğinin analizinde koşullu değerlendirme yöntemi, yayım hizmetlerine olan eğilimlerin analizinde ise tobit ve probit analizleri kullanılmıştır. Çalışma sonuçları üreticilerin tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerinden yararlanmak için dekar başına yıllık 6.59 TL ödeme isteğine sahip olduğunu göstermiştir. Üreticilerin ödeme isteği ve Aydın iline bağlı 359.494 hektarlık kültür arazisi göz önüne alınırsa devletin yıllık 23 milyon 690 bin 654 TL’lik

bu hizmetlerin yerine getirilebilmesi için kaynak yaratabileceği varsayımı ortaya çıkmış olacaktır. Böylece devletin bu sektör üzerindeki finansman yükü azalacak ve yeni istihdam alanları ortaya çıkacaktır. Üreticilerin büyükbaş hayvan başına düşen ödeme isteği ise yıllık 29.33 TL olarak belirlenmiştir. Üreticilerin gelirlerinin, öğrenim durumlarının, kozmopolitik özelliklerinin ve organizasyonlara (seminer v.b.) katılım durumlarının tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetleri için ödeme istekliliklerine istatistiksel bakımdan anlamlı etki ettiği belirlenmiştir.

Türkiye bölgeler arasında tarımsal üretim yapısı farklı karakteristik özelliklere sahip bir ülkedir. Bu yüzden Türkiye'ye örnek bir model teşkil etmesi amacı ile seçilmiş olan Aydın ilinin haricinde bölgeleri temsil edebilecek başka illerde de benzer çalışmalar yürütülebilir. Böylece değişik tarımsal özelliklere ve sosyo-ekonomik yapılara sahip birçok bölgede bölgenin sosyal yapısına uygun, farklı ücret ve farklı tarımsal politikalar geliştirilme yolu açılabilir.

2009, 76 sayfa

Anahtar Kelimeler: Koşullu Değerlendirme Yöntemi, Ödeme İstekliliği, Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri, Aydın

